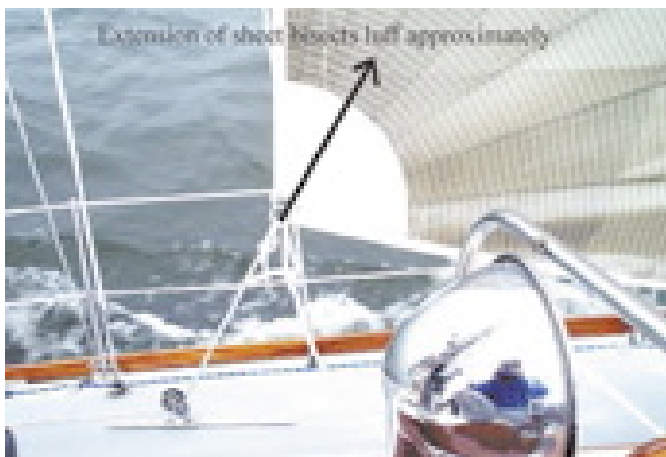

terwijl het onderlijk de verstaging al raakt, staat het blok te ver naar achteren. Plaats het blok dan naar voren om de achterlijkspanning te verhogen waardoor het zeil zich sluit. Tegelijkertijd trimt u hiermee het onderlijk weer rond. Bij twijfel is het altijd beter om het blok wat te ver naar achteren te plaatsen dan te ver naar voren.

Er is ook een andere manier om de trim te controleren. Trim daarvoor aan de wind het zeil zoals u denkt dat het goed is. Loef dan heel langzaam op en kijk hoe het voorlijk van het zeil kilt. Wanneer u het zeil goed heeft afgesteld, zal het zeil over de gehele lengte van het voorlijk ongeveer tegelijkertijd killen of killen. In dat geval is de positie van de schootblok goed. Bij voorkeur moet de top van het zeil slechts een fractie eerder killen dan de onderkant van het voorlijk.

Als de top van het zeil duidelijk eerder kilt dan de onderste helft, dan staat het blok te ver naar achteren. Verplaats dan het blok iets naar voren waardoor de achterlijkspanning toeneemt en de twist afneemt.

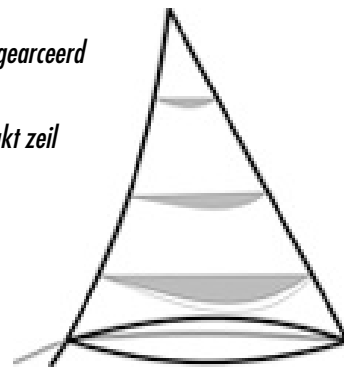
Wanneer de onderkant van het voorlijk eerst kilt, verplaats dan het schootblok naar achteren. Hierdoor ontstaat er iets minder achterlijkspanning waardoor de schoot hoek iets hoger boven het dek komt te staan. Het gevolg is iets meer twist.

Houd bij de fijnafstelling rekening met het volgende. Normaal gesproken betekent het naar voren schuiven van het schootblok meer druk (rond onderlijk, minder twist). Naar achter schuiven van het schootblok resulteert in minder druk (vlakke onderste helft, meer twist). Als vuistregel kun u de volgende afstellingen gebruiken: wanneer u de schootspanning bij hardere wind opvoert, zet dan het blok zo'n 10 tot 20 cm naar achteren ten opzichte van een gemiddelde positie. Wanneer u bij minder wind de schoot viert, schuif het blok dan 3 tot 10 cm naar voren.

Halve wind zou het blok voor een goede trim mee moeten bewegen met de schoothoek, naar de buitenzijde van de boot en verder naar voren. Om dit te bereiken bevestigt u een tweede schoot aan de schoothoek. Die schoot laat u via een via een blok in de rail lopen. Het zeil zal halve wind niet meer over het gehele voorlijk tegelijk killen wanneer u oploeft. De top zal veel eerder killen. Het onderste deel van het zeil zal daarbij zelfs veel te dicht getrimd staan. Richt u daarom bij het plaatsen van de schootblokken op het midden van het zeil.

Schootblok naar achteren (gearceerd grijs) maakt zeil vlakker
Schootblok naar voren maakt zeil dieper.

Achterstagspanning (doorhang van de voorstag)

De doorhang van de voorstag bepaalt voor een groot deel de bolling van het voorzeil. Hoe meer doorhang, des te boller is het zeil. Tegelijkertijd wordt de entry van het zeil ook rond. Het voorzeil krijgt daardoor meer power.

Verminder de voorstagspanning om bij licht weer meer power te creëren. Daarmee bouwt u meer helling en snelheid op. Wordt de helling te groot, of bent u op snelheid, zet dan de voorstag wat strakker om zo effectief mogelijk aan de wind te zeilen.

Wind	0-5	6-12	13-17	17+
Achterstagspanning	0-20%	20-60%	60-90%	90-100%

De voorstagspanning regelt u bij een masttoetuigage met de achterstag. Bij een fractioneel getuigd schip (met smalle zalings) gebruikt u hiervoor de bakstagen.

Bij fractioneel getuigde boten met schuin achterwaarts gerichte zalings bepaalt de spanning op de mastwanten de voorstagspanning. In dit geval kunt u er tijdens het varen weinig meer aan afstellen (ditzelfde geldt voor masttoetuigage zonder achterstag)

Voor de fijnafstelling van de achterstag is het handig om een referentiesysteem te hebben. Bij een hydraulisch systeem kunt u bijvoorbeeld een genummerde zeillat op de cilinder tapen. Hieraan kunt u dan zien in welke stand de achterstag

staat afgesteld.

Bij een katrolsysteem is het zaak om de afstand in te schatten tussen bijvoorbeeld de kuiprand en de spruit.

Zwarte lijn Doorhang van de voorstag zorgt voor extra diepte *Grijze vlak Weinig doorhang in de voorstag: vlakker zeil.*

Schootspanning

De schootspanning heeft de meeste invloed op de vorm en de prestatie van het zeil. Meer dan welke trimlijn dan ook moet u de schootspanning aanpassen aan veranderingen in windsnelheden en watercondities.

Halve wind geldt de gouden regel: bij twijfel vieren.

Vier het zeil tot het voorlijk begint te killen, trim daarna het zeil in tot het killen net weer verdwijnt. Ook kunt u het zeil vieren tot de middelste telltale recht naar achteren staat. Om het helemaal goed te doen, moet u in iedere vlaag de schoot even wat vieren. In iedere luwte zult u het zeil even dichter moeten trimmen.

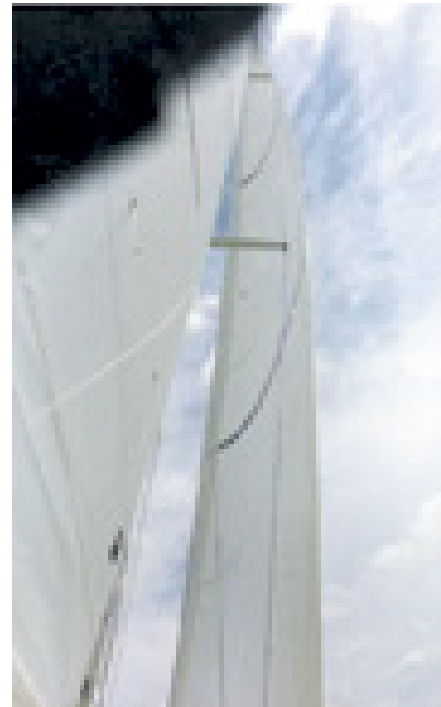
Wanneer de boot in een vlaag erg veel helling krijgt, viert u de schoot om wat druk kwijt te raken.

Aan de wind is het doel om het zeil zo dicht mogelijk te trimmen echter zonder dat dit ten koste gaat van de snelheid. De vuistregel is dat hoe dichter het zeil staat des te hoger het schip aan de wind zeilt. Maar tegelijkertijd zal de snelheid afnemen. Hoe dicht u het zeil kunt trimmen is afhankelijk van de windsnelheid en de snelheid van de boot zelf. Bij meer wind kan het zeil dichter getrimd worden zodat u de boot hoger kunt sturen, zonder verlies van snelheid. Bij minder wind is het belangrijk om de zeilen niet te dicht te trimmen want dan treedt er zeker snelheidsverlies op. Onthoud hierbij een belangrijke basisregel: eerst snelheid, dan hoogte. Begin daarom met relatief weinig schootspanning en trim de schoot in naarmate de boot meer snelheid krijgt.

Bij overlappende voorzeilen is de afstand van het zeil tot de zaling een goede indicatie. Bij niet overlappende zeilen kunt u op de onderkant van de zalings trimstrepen plaatsen (met bijvoorbeeld zwarte tape). Zo kunt u een goede referentie opbouwen voor de juiste trim.

De lengte van de zalings, de plaatsing van de genuarails en de vorm van het onderwaterschip zijn allemaal factoren die bepalen hoe dicht een zeil getrimd kan (en mag) worden in bepaalde condities. Over het algemeen kunnen op high per-

formance boten de zeilen dichter getrimd worden zonder in te leveren op bootsnelheid. Een voorbeeldje van een trimtabel voor overlappend voorzeil zou er als volgt uit kunnen zien.

Schijnbare wind	0-5	6-12	13-17	17+
Afstand tot zaling	6-12"	4-8"	1-4"	2-12"*

* de afstand neemt toe in deze situatie omdat het schootblok naar achteren geplaatst wordt om teveel aan druk in het zeil kwijt te raken.

Telltales

Uw Quantum zeil is uitgerust met telltales. Ze zijn op drie plaatsen in het zeil aangebracht. Ze dienen als hulp bij het trimmen. Met behulp van de telltales kunt de juiste plaats van het schootblok bepalen en halve wind ziet u aan de telltales hoever u het zeil kunt vieren.

Aan de wind zijn telltales een belangrijke hulp voor de stuurman. Als het zeil eenmaal goed afgesteld staat op de heersende condities, is het aan de stuurman om de boot goed aan de wind (in de "groove") te houden. Voor maximale power moeten de telltales recht naar achteren waaien. Als de lij-telltale niet stabiel is of recht naar beneden hangt, dan stuurt u te laag. Als de loef-telltale omhoog staat, stuurt u iets te hoog en moet u iets afsturen, ook als de boot al veel helling heeft.

In alle condities met uitzondering van licht weer, moet de binnenste telltale bij voorkeur zo'n 45 graden schuin omhoog staan. Op die manier stuurt u de maximale hoogte

aan de wind.

Bij veel wind, wanneer de boot helt en er druk op het roer ontstaat moet u continu aan het roer trekken om niet op te loeven. U kunt de boot dan beter op laten loeven tot de loeftelltales recht omhoog staan. Het roer zal dan tevens een stuk neutraler aanvoelen. In deze situatie wordt de helling-

shoek van de boot een belangrijke issue: beperk deze helling door hoog genoeg te sturen en ga niet het gevecht aan met uw helmstok. Een klein beetje opsturen doet dan al wonderen: de helling neemt af, het roer voelt beter aan en er is een betere balans in de boot

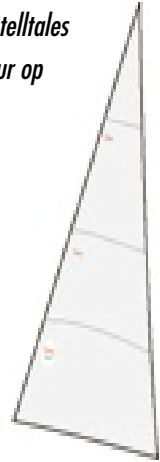
Licht weer, telltales recht naar achteren

Middenweer: telltales recht naar achteren

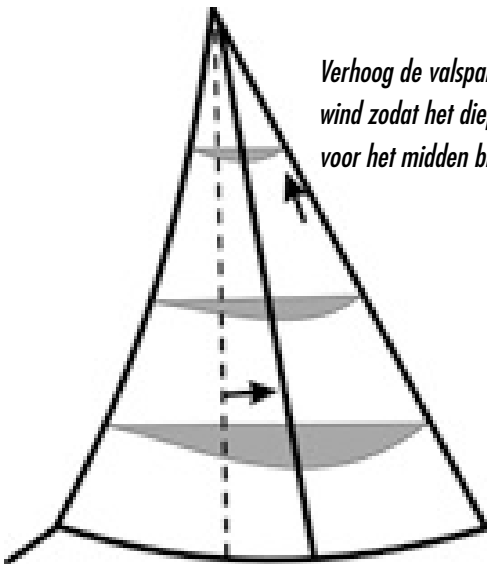

Zwaar weer: telltales omhoog. Stuur op hellingshoek.

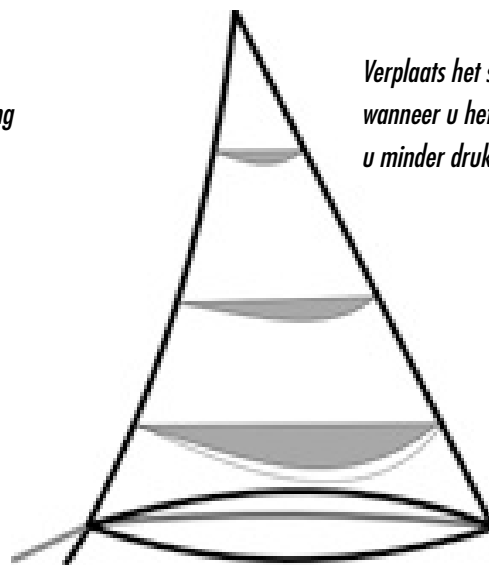

Hoe verandert de trim als de schijnbare wind toeneemt

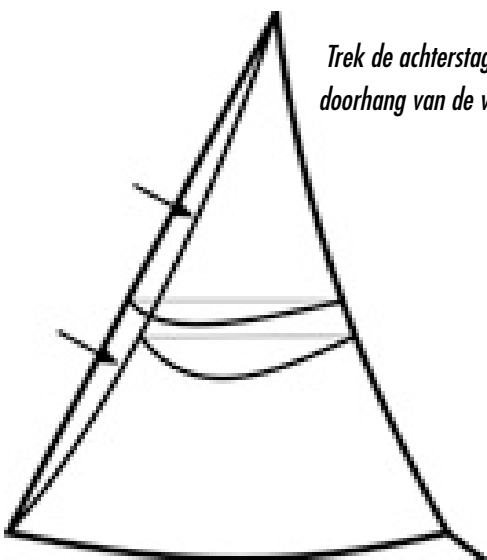
Verhoog de valspanning bij toenemende wind zodat het diepste punt van de bolling voor het midden blijft.

Verplaats het schootblok naar achteren wanneer u het zeil dichter trimt of als u minder druk wilt.

Trek de achterstag aan om minder doorhang van de voorstag te krijgen.

Stuur de boot zo hoog dat de binneste telltales schuin omhoog staan. Daardoor wordt de druk op het roer beperkt. Stuur de boot zodanig dat er een acceptabele hellingshoek ontstaat.

